

Bydgoszcz, 30 września 2024r

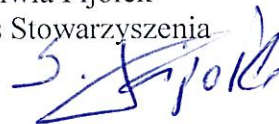
Stowarzyszenie Miłośników
Górek Fordońskich
ul. Bieszczadzka 43
85-790 Bydgoszcz
gorkifordonskie@gmail.com

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Toruniu
ul. Mickiewicza 9
87-100 Toruń

Szanowni Państwo,

Jako stowarzyszenie zorientowane na poprawę dobrostanu zarówno mieszkańców jak i przyrody, występując w roli organizacji zakwalifikowanej do zespołu ds. lasów o wiodącej funkcji społecznej, po ostatnim spotkaniu Zespołu zebraliśmy postulaty mieszkańców, społeczników, rad osiedli i nieformalnych organizacji działających na terenie dzielnicy Fordon. Przekazujemy te postulaty w uporządkowanej i skonsolidowanej formie, jako głos społeczny dużej, bo 70 tysięcznej dzielnicy, która bezpośrednio przylega do arealów Lasów Państwowych. Metody realizacji tych postulatów pozostawiamy w Państwa dyspozycji jako fachowców od opieki nad biocenozą lasów.

Z poważaniem
Sylvia Fijolek
Prezes Stowarzyszenia

załączniki:

- Postulaty dzielnicy Fordon w sprawie lasów społecznych

Joanna Horesińska - Fordonmynners
Bluney Benlista - Fordon na co dzień
Tomasz Wojcieszak - marzampol.pl
Tomasz Stoppel - Fordonmynners
Ruch oporu

do wiadomości:

1. Ministerstwo Klimatu i Środowiska
2. Wojewoda Kujawsko-Pomorski
3. Starosta Bydgoski
4. Prezydent Miasta Bydgoszczy

Jan Lewiaty
RADA OSIEDLA NOWY FORDON
85-796 BYDGOSZCZ
ul. Rupniewskiego 10

Rada Osiedla
Tatrzańskie
ul. Kromera 11, 85-790
BYDGOSZCZ

Z-ca PRZEWODNICZĄCEGO
R.O. Tatrzańskie

Zbigniew Szczepi 25

Postulaty dzielnicy Fordon w sprawie lasów społecznych

1. Bezpieczny dostęp do lasu.

Pod hasłem „bezpieczny” rozumiemy takie zadbanie o drzewostan, że nie grozi mieszkańcom korzystającym z lasów społecznych ryzyko przewrócenia się drzewa na spacerujących czy ryzyko spadających gałęzi. Wchodzą w to również odpowiednie regulacje przeciwpożarowe powodujące zwiększony poziom monitorowania zagrożenia.

2. Wiaty turystyczne w odpowiedniej ilości i w miejscach uzgodnionych ze stroną społeczną

W chwili obecnej trudno ustalić jaka ilość jest odpowiednia. Rozwiązaniem jest ustalanie takich potrzeb pomiędzy Lasami Państwowymi a społecznikami w drodze kontaktów roboczych w przyszłości. Wiaty stwarzają wrażenie przyjaznego otoczenia, są miejscem odpoczynku i regeneracji sił podczas dłuższych spacerów.

3. Odpowiednie oznakowanie dróg leśnych

Las Jastrzębie przylegający do Fordonu to około 1200 hektarów. Wielokrotnie zdarzały się sytuacje, że ktoś z mniej zorientowanych przestrzennie mieszkańców zabłądził w nim. Rozwiązaniem byłyby proste znaki (drogowskazy) takie, jak obecnie zamontowane na skrzyżowaniu szlaków turystycznych niedaleko leśniczówki Jastrzębie. Byłoby dobrze, gdyby znalazły się na skrzyżowaniu głównych dróg leśnych podając kierunek i odległość do najbliższych osiedli.

4. Zinwentaryzowanie i odpowiednia pielęgnacja lasów należących do miasta Bydgoszcz.

W bezpośredniej bliskości osiedli mieszkaniowych, znacznie bliżej niż Lasy Państwowe, znajdują się lasy należące do miasta Bydgoszcz. Są one błędnie zinwentaryzowane jako grunty orne, gdyż kilkadziesiąt lat temu przestały nimi być. Nikt nie dba o ich stan, nie dokonuje pielęgnacji, a stanowią one jeden, wspólny ekosystem z położonym dalej Lasem Jastrzębie oraz obszarem chronionego krajobrazu na tzw. „zbożu fordońskim”. Widzimy konieczność zadbania o te tereny, właściwego ich oznaczenia i zaktualizowania w dokumentacji i być może, przekazania Lasom Państwowym odpowiednich zadań pielęgnacji tych lasów. Zdaniem społeczeństwa to ważny krok w kierunku właściwego wykorzystania potencjału jakim dysponuje ten obszar.

5. Udostępnienie i oznakowanie tras do jazdy konnej

W bezpośredniej bliskości Lasu Jastrzębie oraz Lasu Gdańskiego znajdują się małe stadniny i szkoły jeździeckie. Tereny tych lasów są dla nich jedynym, naturalnym miejscem do przejażdżek konnych i mają duże znaczenie dla działalności rekreacyjnej i prozdrowotnej (hipoterapia). Wyznaczanie takich tras powinno odbywać się drogą kontaktów roboczych pomiędzy stroną społeczną a Nadleśnictwem.

6. Stworzenie ścieżek edukacyjnych.

Biocenoza i biotop tzw. „Górek Fordońskich”, czyli terenów położonych od samego podnóża zbocza aż po północną część Lasu Jastrzębie, jest naszym zdaniem na tyle unikalna, że widzimy możliwość, sens i dużą potrzebę utworzenia ścieżek edukacyjnych, które przeprowadzałyby odwiedzających te tereny spacerowiczów przez najciekawsze tereny i siedliska najciekawszych gatunków. Spacer edukacyjny, jakie w tym roku zrealizowało Stowarzyszenie Miłośników Górek Fordońskich, wspólnie z innymi stowarzyszeniami (Kawka, Crex), pokazały, że spotkanie rzadkich, chronionych gatunków na tym terenie nie jest wcale trudne. Trasy edukacyjne oplatające teren „Górek” byłyby doskonałym uzupełnieniem procesu edukacji dzieci i młodzieży, ale również dorosłych.

Podnosiłyby kulturę korzystania z lasu i spełniały wiele postulatów ekologicznych.

7. Integracja infrastruktury turystycznej z planowaną „Wielką Pętlą Fordonu”.

Inicjatywa społeczna, jaką jest powstająca właśnie Wielka Pętla Fordonu, powinna być naszym zdaniem zintegrowana komunikacyjnie z trasami turystycznymi i ścieżkami edukacyjnymi prowadzącymi przez Las Jastrzębie. System oznaczeń dróg, małych drogowskazów dla pieszych i rowerzystów powinien być zunifikowany w tych dwóch obszarach. Ułatwiłoby to komunikację i orientację przestrzenną na całym obszarze. Sposób realizacji tego postulatu jest do ustalenia w drodze kontaktów roboczych.

8. Zakaz nieoznakowanych polowań na terenach lasów społecznych oraz szczególne piętnowanie kłusownictwa

Jedną z głównych obaw mieszkańców w korzystaniu z dobrodziejstw lasu jest ryzyko bycia przypadkowo postrzelonym. Szczególnie niebezpieczne są przypadki kłusownictwa mające miejsce w bezpośredniej bliskości siedlisk ludzkich. Lasy społeczne nie będą mogły pełnić swojej funkcji, jeśli osoby korzystające z nich będą zagrożone postrzeleniem. Konieczny jest albo zakaz polowań, albo, jeśli będą one konieczne z powodów sanitarnych lub potrzeby kontroli populacji, zastosowanie takich środków informacyjno – zapobiegawczych aby mieszkańcy byli w bezpieczny sposób i z wyprzedzeniem powiadomieni o potencjalnym zagrożeniu. Temat kłusownictwa nie podlega dyskusji, konieczna jest jednak ścisła współpraca z organami ścigania i szczególne monitorowanie lasów społecznych, ze względu na większą obecność mieszkańców na takich terenach.

9. Współpraca ze stroną społeczną w planowaniu zrębów

Gospodarka leśna w lasach społecznych powinna być planowana z wcześniejszym poinformowaniem strony społecznej o planowaniu zrębów czy trzebieży. Prowadząc te działania w sposób zaplanowany i skoordynowany można uniknąć niepokojów społecznych wynikających z niewłaściwego odbioru procesów gospodarki leśnej. Widzimy wręcz możliwość połączenia tras edukacyjnych z odcinkami przebiegającymi przez kwartały lasu w różnym stanie rozwoju – od wschodzących siewek po las przeznaczony do wymiany pokoleń. Rozsądna współpraca w tym zakresie i odpowiednia komunikacja pozwoli opanować niepokoje społeczne i zapewnić kolejnym pokoleniom mieszkańców dalsze, efektywne korzystanie ze zdrowego i zadbanego lasu.

10. Wykorzystanie potencjału leczniczego lasu

Unikalna, ujemna jonizacja, bardzo niski poziom hałasu i nasycenie powietrza prozdrowotnymi związkami aromatycznymi, stwarzają na górnym tarasie Fordonu możliwości zaproponowania tras o charakterze leczniczym. Widzimy możliwość i konieczność opracowania takich tras, odpowiednio oznaczonych i opisanych, które stanowiłyby doskonałą propozycję dla osób z astmą, niewydolnością oddechową czy chorobami układu krążenia oraz dla osób w podeszłym wieku. Mogłyby być doskonałym uzupełnieniem terapii lekami i przyczyniały się do poprawy ich zdrowia. Trasy lecznicze powinny być odpowiednio oznaczone.

11. Współpraca w zakresie edukacji poprzez „bushcraft”

Program „zanocuj w lesie” to inicjatywa Lasów Państwowych, która spotkała się z bardzo dobrym odbiorem społecznym. Jedno z edukacyjnych spotkań, jakie w tym roku przeprowadziło Stowarzyszenie Miłośników Górek Fordońskich, było oparte właśnie o ten program. Mieszkańcy – uczestnicy spotkania spędzili noc w zaimprovizowanym obozowisku, w środku lasu. Widzimy ogromny potencjał w rozwijaniu takiej działalności we współpracy z Lasami Państwowymi i organizacjami społecznymi nakierowanymi na rozwój poprzez kontakt z przyrodą, chociażby drużynami harcerskimi, krótkofalowcami czy

stowarzyszeniami survivalowymi. Szczegóły tej współpracy powinny regulować kontakty robocze, ale na dziś istotne jest zaznaczenie takiej potrzeby.

12. Wykorzystanie obszarów leśnych do obserwacji nieba.

Biotop tzw. górki fordońskich, którego częścią jest las Jastrzębie jest pod wieloma względami unikalny. Niskie zanieczyszczenie światłem wynika z jego położenia na wzniesieniu i dobrej izolacji od świateł miasta poprzez zalesienie od samego zbocza. Pozwala to na wyjątkowo dobrą obserwację nieba przy bardzo małej odległości od miasta. Stwarza to możliwości zbudowania edukacyjnego obserwatorium astronomicznego w bezpośredniej bliskości osiedla Fordon. To oddzielny projekt, który wymaga wielu uzgodnień, ale widzimy ogromny potencjał w tym zakresie. Tematyka obserwacji nieba pojawiała się już w przeszłości wielokrotnie, chociażby w postaci projektu powstania wieży obserwacyjnej. Być może warto do tematu wrócić wspólnie z Lasami Państwowymi, gdyż tereny w głębi lasu nadają się do tej roli zdecydowanie najlepiej.

13. Zwiększenie bezpieczeństwa pożarowego

Pożar jest ogromnym zagrożeniem dla lasu, a jego prawdopodobieństwo rośnie przy zwiększonym ruchu turystycznym. Widzimy konieczność opracowania nowych, bardziej zaawansowanych sposobów zabezpieczania lasów społecznych przed pożarem z powodu zaproszenia ognia. Punkt ten łączy się z ogólnym tematem bezpieczeństwa w lesie przedstawionym w punkcie 1, ale ze względu na jego charakter został umieszczony osobno.

14. Zakaz wjazdu do lasów społecznych na motocyklach typu cross oraz quadach.

Hałas wywoływany przez te pojazdy, oraz niszczenie nawierzchni są na tyle uciążliwe, że wykluczają większość korzyści jakie wymieniliśmy w poprzednich punktach, a jakie mogą mieszkańcy odnieść korzystając z lasów społecznych. Widzimy konieczność wyraźnego zakazu wjazdu do lasów społecznych przez pojazdy generujące nadmierny hałas. Nie chodzi tu o całkowity zakaz ruchu kołowego, ale o wyeliminowanie pojazdów o ponadnormatywnej głośności, często niehomologowanych, które płoszą zwierzynę, zakłócają wypoczynek, niszczą nawierzchnię i stwarzają zagrożenie dla rowerzystów, spacerowiczów i biegaczy.

15. Dbanie o czystość

Ogromnym problemem terenów odwiedzanych przez dużą ilość osób jest utrzymanie czystości. Widzimy tu możliwość współpracy Lasów Państwowych z miastem w zakresie jej utrzymania. Powinna co prawda obowiązywać zasada zabierania ze sobą wszystkiego z czym się przyszło do lasu, ale praktyka mówi, że egzekwowanie jej może być trudne. Być może pewnym rozwiązaniem będą odpowiednio skonstruowane śmietniki w pobliżu wiat wypoczynkowych, które pozwolą „leniwym” spacerowiczom na pozostawienie śmieci, których nie chcą zabierać do domu. Śmietniki te powinny być zabezpieczone przed dostępem zwierzyny i regularnie obsługiwane na podstawie porozumienia z miejskimi służbami oczyszczania.